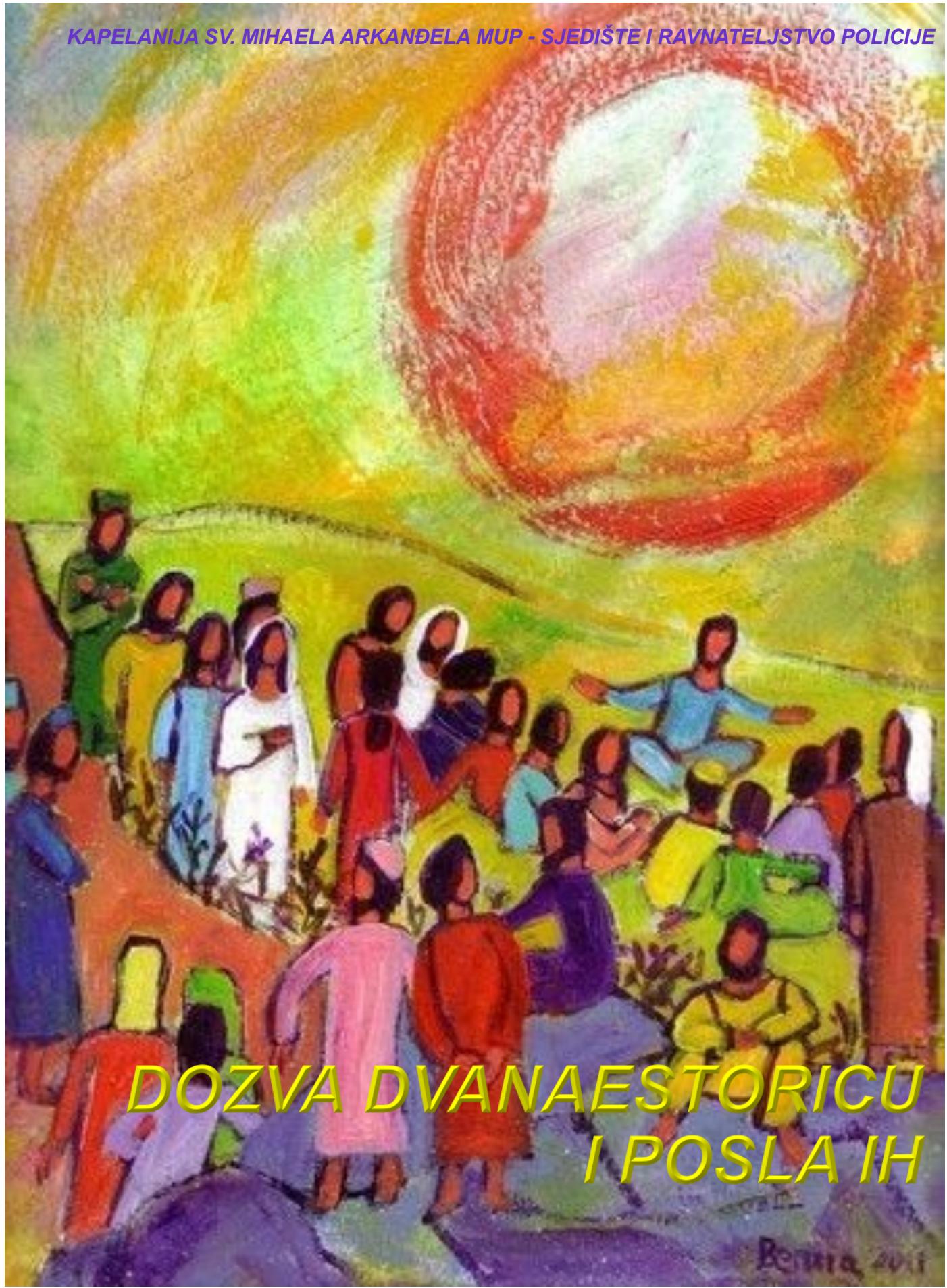

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**DOZVA DVANAESTORICU
I POSLA IH**

mihael

18 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANDŽELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 18(448)
JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU
7. lipnja 2020.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnicu. Bernadette Lopez
<http://www.homelie.biz/>

LIPANJ

Ned 14. **JEDANAESTA NEDJELJA
KROZ GODINUI**
Rufin; Elizej; Dinga

Pon. 15. Sv. Vid; Modest

Uto. 16. Franjo Regis, Gvido

Sri. 17. Diogen; Inocent; Adolf

Čet. 18. Marcelijan; Ozana; Ljubomir

Pet. 19. Romuald; Rajka; Bogdan

Sub. 20. Naum Ohridski; Silverije

MEDITACIJA

Napukli vrč

3

SLUŽBA RIJEČI JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

Moguće je izbjegći „budući gnjev“

4

ČITANJA

**Dozva dvanaestoricu svojih učenika
i posla ih.**

6

HOMILIJA

Dvanaestorica

8

KATEHEZA

Sveta Misa - Euharistija

10

Mali vjeronaučni leksikon

14

PRIČA

Nitko me nije tražio

15

NAŠI POKOJNI

16

Napukli vrč

Neki je seljak svakoga dana donosio u selo vodu s izvora. Dva velika vrča natovario bi na magarca i hodao uza nj.

Jedan vrč bijaše star i napukao, pa je putem voda curila.

Drugi bijaše nov, savršen, nikada ni kapi vode nije izgubio.

Stari se napukli vrč osjećao poniženim i beskorisnim, tim više što je novi vrč koristio svaku priliku da se pohvali:

-*Ja nikad ne prolijem ni kaplju vode!*

Jednoga se jutra stari vrč potuži gospodaru:

- *Svjestan sam svojih pukotina. Izgubiš mnogo vremena, novaca i truda, a meni na povratku iscuri velika količina izvorske vode. Oprosti mi te slabosti.*

Sutradan su opet pošli na izvor. Gospodar će napuklomu vrču:

- *Pogledaj svoju stranu puta.*

- *Prekrasna je, sva u cvijeću.*

Zahvaljujući tebi, reče gospodar. - Kupio sam paketić raznoga cvjetnog sjemenja i posijao ga uz put, a ti si ga, i ne znajući, zalijevao iz svojih pukotina.

Moguće je izbjjeći „budući gnjev“

Razlog za hvaljenje i uznesitost kršćana

Na Sinaju se Bog objavljuje Mojsiju i predaje mu naputke za cijeli „dom Jakovljev“ i za „djecu Izraelovu“. Riječ je o Izraelovu narodu koji je nastao od potomaka sinova praoča Jakova koji se još nazivao i Izrael. Nakon što ih je izveo iz Egipta i proveo kroz Crveno more, Bog ih podsjeća na to svoje djelo izbavljenja, a njihovo je putovanje prikazano kao putovanje k Bogu - iz Egipta do brda na kojem Bog prebiva. Orlovska krila koja se pritom spominju znak su snage i sigurnosti što ih Bog pruža svomu narodu. Na taj im je način pokazao prednosti što ih mogu imati u savezu s njime, pa ih zato i poziva da drže njegov Savez. Kad se govori o Savezu, onda je jasno podsjećanje na savez sklopljen s Abrahamom, još jednim praočem Izraelaca, koji je predviđao obrezanje kao obvezu ljudi. Taj je savez bio sklopljen s Abrahamom kao pojedincem, ali i s njegovim potomstvom koje mu je bilo obećano.

Narod kao „svjedok Boga“

Obećanje potomstva i dar zemlje bila je obveza Božja. Ipak, to se spominjanje Saveza odnosi i na ono što će uslijediti, kad Bog s Izraelcima sklopi

Savez na Sinaju, u čijem će središtu biti Deset zapovijedi. Po tom Savezu, Izraelci će postati doista narod Božji, njegova svojina, kraljevstvo svećenika i narod svet. Time će imati sasvim posebnu ulogu u svijetu, među svim drugim narodima.

U starijoj razini biblijske predaje, kad se još nije u potpunosti iskristalizirala vjera u jedinoga Boga, to je značilo da je izraelski narod našao svoga božanskoga zaštitnika, slično kao što su i drugi okolni narodi imali svoja božanstva koja su štovali kao posebne zaštitnike. U kasnijem razvoju biblijske misli postat će jasno da je Bog Izraelov jedini Bog i da nema drugih bogova osim njega, a izabranje Izraela dat će tomu narodu ulogu svjedoka jedinoga Boga pred svim drugim narodima, čime će se otvoriti i prostor univerzalističkom poimanju vjere.

Moguće je izbjjeći „budući gnjev“

Uretku koji prethodi odlomku iz Poslanice Rimljanim apostol Pavao kaže: „*Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!*“ Tako je sav sadržaj ovoga čitanja odraz Božje ljubavi prema ljudima. Upravo zbog te ljubavi Krist je umro za ljudе koji su još bili „nemoćni“ i „bezbožnici“. U tome je čudnovatost njegova otajstva. Dok bi

bilo očekivati da netko dade život za pravednika i dobroga, Krist je umro za grješnike kako bi na taj način objavio Božju ljubav. Po Kristu je ostvareno pomirenje čovjeka s Bogom i čovjeka s čovjekom. Po Kristu moguće je izbjegći „budući gnjev“, to jest konačnu osudu na Posljednjem sudu. Zato apostol i zaključuje da pomirenje s Bogom po smrti njegova Sina kao posljedicu ima spasenje koje se događa po njegovu „životu“, odnosno po njegovu uskrsnuću. Zbog toga se kršćanin može uznositi i hvaliti, ne zbog vršenja Zakona, čime su se hvalili Židovi, ni zbog mudrosti i umnosti, čime su se hvalili pogani, nego zbog Božje ljubavi koja pomiruje čovjeka i daje mu spasenje i život. Kršćanin je pomiren i spašen čovjek, a počelo toga njegova novoga stanja jest ljubav objavljena u Kristovoj žrtvi i u Kristovu uskrsnuću.

Isus se nije vezivao za jedno mjesto

Evandeosko čitanje započinje viješću da je Isus „obilazio gradove i sela učeći po njihovim sinagogama, propovijedajući Evandelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć“. U tome je jednom rečenicom opisan Isusov način djelovanja koji se bitno sastojao od navještaja radosne vijesti o kraljevstvu nebeskom koje je s njime postalo prisutno u svijetu, te od liječenja ljudskih bolesti i slabosti. Pritom on nije želio ostati vezan za jedno mjesto ili za jedan grad i nije očekivao da ljudi dođu potražiti njega, nego je putovao kako bi njegova poruka i njegovo blagotvorno djelo stiglo do što više ljudi. Ti su ljudi u današnjem evanđelju

oslikani kao žito što ga valja požeti. Sâm Isus nije dostizao do svih i bili su mu još za zemaljskog života potrebni ljudi koje će združiti sa svojim poslanjem i koji će, popust pastira, biti sposobni voditi narod.

Preuzimajući starozavjetnu sliku „ovaca bez pastira“, Isus želi naglasiti Božju brigu za narod, baš kao što je to izrečeno i u Knjizi Brojeva, gdje Bog određuje Jošuu kao Mojsijeva nasljednika, „tako da zajednica Gospodnja ne bude kao stado što nema pastira“.

Ista vlast Isusu i dvanaestorici

Ovce bez pastira u neprestanoj su opasnosti, pa već prorok Ezekiel donosi Božje obećanje: „*Evo me, sam ću potražiti ovce svoje i sam ću ih pasti... i sam ću im dati počinka.*“ Isus je ostvarenje toga proroštva. Molitva gospodaru žetve, to jest Ocu, da pošalje radnike u žetvu, molitva je za dobre pastire koji će poput Isusa voditi brigu o svakoj izgubljenoj ovci.

Drugi odlomak evanđelja sadrži poziv dvanaestorice kojima Isus daje „*vlast nad nečistim dusima: da ih izgone i da liječe svaku bolest i svaku nemoć.*“

Ta dvanaestorica apostola, koji su i poimence navedeni, dobivaju istu vlast koju je imao i Isus. U poslanju oni predstavljaju Isusa i njegovo djelovanje. To se vidi i u trećem odlomku, gdje ih šalje „*k izgubljenim ovcama doma Izraelova*“, poštujući tako Izraelovo božansko izabranje, da propovijedaju blizinu kraljevstva nebeskoga, baš kao što je to činio i Isus. Poslanici uprisutnjuju Isusa u svijetu.

Fra Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>, 18. lipnja

Prvo čitanje: Izl 19, 2-6a

**Vi ćete mi biti kraljevstvo svećenikâ,
narod svet.**

Čitanje knjige Izlaska

U one dane:

Izraelci dođu u Sinajsku pustinju i utabore se u pustinji. Postave Izraelci tabor tu pred brdom, a Mojsije se popne k Bogu. Gospodin ga zovne s brda pa mu rekne:

„Ovo reci domu Jakovljevu, proglaši djeci Izraelovo:

‘Vi ste vidjeli što sam učinio Egipćanima; kako sam vas nosio na orlovske krilima i k sebi vas doveo.

Stoga, budete li mi se vjerno pokoravali i držali savez moj, vi ćete mi biti predraga svojina mimo sve narode

- ta moj je sav svijet! - vi ćete mi biti kraljevstvo svećenikâ,
- narod svet.”

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 100,2-3.5

Njegov smo narod i ovce paše njegove.

Klići Gospodinu, sva zemljo!
Služite Gospodinu u veselju!

Pred lice mu dođite
s radosnim klicanjem!

Znajte da je Gospodin Bog:
on nas stvori i mi smo njegovi,
njegov smo narod i ovce paše njegove.

Jer dobar je Gospodin,
dovijeka je ljubav njegova,
od koljena do koljena vjernost njegova.

Drugo čitanje: Rim 5,6-11

*Ako se s Bogom pomirismo smrću
Sina njegova, mnogo ćemo se više
spasiti životom njegovim.*

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanim

Braćo!

Dok mi još bijasmo nemoćni,
Krist je, već u to vrijeme, za nas
bezbožnike umro.

Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro;
možda bi se za dobra tko i odvažio
umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema
nama ovako: dok još bijasmo grješnici,
Krist za nas umrije.

Koliko li ćemo se više sada, pošto smo
opravdani krvlju njegovom, spasiti po
njemu od srdžbe?

Doista, ako se s Bogom pomirismo po
smrti Sina njegova dok još bijasmo
neprijatelji, mnogo ćemo se više,
pomirenji, spasiti životom njegovim.

I ne samo to!

Dičimo se u Bogu po Gospodinu
našemu Isusu Kristu po kojem zadobismo
pomirenje.

Riječ Gospodnja

Evangelije: Mt 9,36 - 10,8

*Dozva dvanaestoricu svojih učenika i
posla ih.*

Čitanje svetog Evangelija po Mateju

U ono vrijeme reče :

Kad Isus ugleda mnoštvo, sažali
mu se nad njim jer bijahu izmučeni i
ophrvani kao ovce bez pastira. Tada reče
svojim učenicima:

- Žetve je mnogo, a radnika malo.
Molite dakle gospodara žetve da pošalje
radnike u žetvu svoju.

Dozva dvanaestoricu svojih učenika i
dade im vlast nad nečistim dusima: da ih
izgome i da liječe svaku bolest i svaku
nemoć.

A ovo su imena dvanaestorice apostola:
prvi Šimun, zvani Petar, i Andrija, brat
njegov; i Jakov, sin Zebedejev, i Ivan, brat
njegov; Filip i Bartolomej; Toma i Matej
carinik; Jakov Alfejev i Tadej; Šimun
Kananaj i Juda Iškariotski, koji ga izda.

Tu dvanaestoricu posla Isus uputivši ih:

- K poganima ne idite i ni u koji
samarijski grad ne ulazite! Pođite radije k
izgubljenim ovcama doma Izraelova!

Putom propovijedajte: 'Približilo se
kraljevstvo nebesko!' Bolesne liječite,
mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe
izgonite! Besplatno primiste, besplatno
dajte!

Riječ Gospodnja

Dvanaestorica

Molim za milost: da znam poduprijeti one koje Gospodin zove za svoje učenike!

Kad Isus ugleda mnoštvo, sažali mu se nad njim jer bijahu izmučeni i ophrvani kao ovce bez pastira. Tada reče svojim učenicima: „Žetve je mnogo, a radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju.“

Isusov pogled blagosti i milosrđa. Oči pune ljubavi jer njima gleda dalje i dublje od onoga što naše oči mogu vidjeti i ugledati. Ima raznih načina na koje možemo gledati. Pogledom možemo ošinuti i zaprijetiti, možemo zapovjediti i narediti, možemo ga okrenuti, spustiti i oboriti, možemo svojim pogledom u nekoga piljiti i fiksirati ga. Možemo tupo i nezainteresirano gledati. Možemo nijemo gledati... Ali možemo također blago pogledati i pogledom pomilovati. Možemo sa zanimanjem gledati... Pogledom govorimo i komuniciramo. Kako se osjećam kad me drugi gleda i promatra? Nije mi svejedno. Jedna žena veli: „Kad me muž gleda, osjećam da rastem i da sam bogatija nego kad se sama gledam.“ A muž: „Kad me žena s ljubavlju promatra, osjećam da iznutra rastem, što se ne događa kad se gledam u ogledalu.“

Sv. Ignacije Lovyolski potiče nas da prije molitve uočimo Božji pogled na sebi. U svojoj knjižici Duhovnih vježbi je zapisao: jedan ili dva koraka od mjesta gdje će promatrati ili razmišljati zastat će toliko koliko bih izmolio Oče naš, upravit duh prema gore i zabavljen mišlju kako me Bog naš Gospodin motri, morat će izvršiti čin poštovanja ili poniznosti.

O svakome ovisi kako će ovo ostvariti i doživjeti. To je osobna liturgija u kojoj sudjeluju duša i tijelo. To je prvi molitveni čin. Taj kratki obred pomaže: da nam molitva bude istinska i smirena, da budemo sabraniji, da si posvijestimo ljubazni Božji pogled koji nas prihvaca. To nam također pomaže da izrazimo svoje poštovanje i klanjanje. Korisno je da katkad i više vremena posvetimo tomu Božjem pogledu koji je nježan i pun ljubavi. Pred Gospodinom smo sa svim onim što nosimo u sebi i što jesmo. Ne trebamo se bojati svoje nutrine. Sto god je u mojoj nutrini: radost ili žalost, uspjeh ili neuspjeh, snovi i planovi, tjeskobe i želje sve to trebam mirno prihvatići i sve predati u Božje ruke. U srcu ove molitve je ovo: Bog me gleda s ljubavlju i dobrohotnošću i raduje se što sam tu pred njim.

Gospodine, evo me pred tobom takva kakav jesam. Ne donosim ti vjeru, nisam miran. Izmučen sam i shrvan pod teretom života. Čini mi se da više ne mogu. Znam, Gospodine, da tvoj blagi pogled počiva na

<https://www.pierrelacroix.com/>

meni i da me hrabriš. Hvala ti na tome. Kad si gledao mnoštvo koje te slijedilo, osjetio si sve ono što su ljudi nosili u svojem srcu. Svu njihovu muku i nevolju. Žao ti je ljudi. Zoveš nas da se molimo Ocu da pošalje one koji će se brinuti za ljudi. One koji će ih duhovno hrabriti poticati i pratiti na njihovu životnom putu. To su tvoji učenici koji sve ostavljaju da mogu biti s tobom i s onima koje im povjeravaš. I danas trebamo tvojih bliskih suradnika, svećenika i redovnika. Žetva je trajno velika i obilna i uvijek nedostaje radnika. Molim te da Otac pozove iz naših obitelji i sredina spremne ljude koji će sve ostaviti i biti potpuno tvoji i na raspolaganju braće ljudi koji te traže.

Dozva dvanaestoricu svojih učenika i dade im vlast nad nečistim dusima: da ih izgome i da liječe svaku bolest i svaku nemoć. A ovo su imena dvanaestorice apostola: prvi Šimun, zvani Petar, i Andrija, brat njegov; i Jakov, sin Zebedejev, i Ivan brat njegov; Filip i Bartolomej; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev i Tadej; Šimun Kananaj i Juda Iškariotski, koji ga izda.

Ovo su prvi Isusovi učenici i suradnici. Ne zove ih zato da bude u dobrom društvu onih koji će ga pratiti i okruživati. Zove ih da budu spremni žurno krenuti naviještati blizinu kraljevstva nebeskoga. Zanimljiva je skupina učenika

koje je Isus okupio oko sebe. O nekima ne znamo gotovo ništa, a o nekima znamo nešto više. Među njima ima carinika koji su surađivali s okupatorom. Židovi su ih promatrali kao otpad i u njihovim očima bili su trajni grješnici. Ima i onih koji su bili ultranacionalisti i veliki borci protiv okupatora. Među njima je i njegov budući izdajica. Može se biti u Isusovu krugu, a ne biti jedno s njim i iznevjeriti se u jednome trenutku. To je tajna milosti, slobode i suradnje. Isus nikoga ne isključuje. Došao je radi svakog čovjeka. Hvala ti, Gospodine, što svatko može biti tvoj učenik. Svatko tko čuje tvoj poziv i spremno krene za tobom, može biti tvoj učenik.

Tu dvanaestoricu posla Isus uputivši ih: „K poganima ne idite i ni u koji samarijski grad ne ulazite! Podîte radije k izgubljenim ovcama doma Izraelova! Putom propovijedajte: 'Približilo se kraljevstvo nebesko!' Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte!“

Najprije trebaju naviještati u svojoj domovini. Poslije će krenuti po cijelome svijetu. Gospodine, hvala ti za svakog onoga koji se spremno odazove na tvoj poziv. Pomozi mu da bude velikodušan i darežljiv.

Mirko Nikolić, Nedjeljni susreti, FTI, Zagreb 2010.

Sveta Misa - Euharistija

Euharistijska služba

Priprema darova

Na početku euharistijske službe donose se na oltar darovi koji će postati Tijelo i Krv Kristova... Hvalevrijedno je ako kruh i vino i prinose vjernici tako da ih svećenik ili đakon na zgodnom mjestu prihvate i odlože na oltar uz određene riječi.

Procesija s darovima

Vjernici donose u procesiji (ophodu) kruh i vino, te druge simbole. U tim darovima donose zapravo sami sebe, svoje čovještvo, a Gospodin će im u Pričesti dati darove svoje božanstvenosti. Tako će se izvršiti otajstvena izmjena naših i Božjih darova.

Molitve blagoslova

Nakon procesije svećenik prima u ruke patenu (pliticu) s beskvasnim kruhom a zatim kalež (čašu) s vinom te izgovara riječi eulogije (blagoslova). Ovdje je dobro

upozoriti na razliku između tzv. 'silaznog' i 'uzlaznog' blagoslova. Kad svećenik u nekim prigodama blagoslivlja razne predmete, polja, kuće ili ljudе, onda on moli da ih Bog blagoslovi, pa se to zove silazni blagoslov. U Misi je riječ o uzlaznom blagoslovu, jer okupljeni vjernici skupa sa svećenikom hvale i blagoslivljuju Boga za sva stvorena dobra. Tom molitvom blagoslova sjećamo se ne samo Božje darežljivosti koju naznačuju kruh i vino, nego i čovječjeg rada.

Ulijevanje vode u vino

Koje je značenje ovog obreda? Postojalo je mišljenje da je vino 'nečista' tvar, pa ga je trebalo 'očistiti' vodom, koju su smatrali 'čistom'. U euharistijskom slavlju miješanje vode i vina ima i svoju simboliku. Ono označava sjedinjenje Kristove božanske i ljudske naravi, podsjećajući na otajstvo utjelovljenja.

Pranje ruku

Pranje ruku u Misi ima praktično i duhovno značenje. Svećenik je, naime, prigodom donošenja darova primao razne stvari, pa je prikladno da nakon toga opere ruke. Misnik moli Boga da mu udijeli

<http://www.svetipetar.com/>

unutarnju čistoću srca da mogne dostojno započeti najsvetiji dio euharistijskog slavlja. Obredna pranja koja su znak duhovnog čišćenja. Svećenik tiho moli: "Operi me, Gospodine, od mog bezakonja i od grijeha me moga očisti."

Darovna molitva

Riječima "molite braće i sestre" predvoditelj misnog slavlja još jednom poziva okupljenu zajednicu da se ozbiljno i s pažnjom uključi u sveti čin koji se približava svome vrhuncu. Priprava darova završava darovnom molitvom.

Molitva blagoslova

Molitelj hvali i slavi Boga za sva primljena dobročinstva. Žrtvujući janje i blagujući ga u obitelji, Židovi su se sjećali izlaska iz sužanstva, što je središnji događaj u slavljenju blagdana Pashe. Vazmenu večeru slavio je i Krist Gospodin sa svojim učenicima prije muke. No, ta je večera s njim prerasla u nešto novo: Isus je tom prilikom ustanovio Euharistiju.

Euharistijska molitva

Zajedno s Kristom Gospodinom, posrednikom između Boga i ljudi, možemo nebeskom Ocu izraziti hvalu, slavu i čast, to jest vršiti bogoslužje (kult). Uostalom, smisao cjelokupnog kršćanskog života i jest u tome da se hvali, odnosno slavi Bog! I naš molitveni stav pred Bogom treba da bude u prvom redu takav da ga hvalimo i slavimo, te da mu zahvaljujemo za sva dobročinstva koja iskazuje. Upravo taj stav hvale, proslave Božje i zahvaljivanja, struji iz euharistijske molitve. "Bog je stvorio čovjeka isključivo na svoju slavu, da čovjek Boga hvali, da ga spozna onim zanosom koji jednostavnu spoznaju preobražava u hvalu te da poziva nesvesnu prirodu da hvali Boga: 'Blagoslivljajte Gospoda sva djela Gospodnja!'" (A. M. Rouget).

No što u stvari znači hvaliti Boga? To znači veličati ga, slaviti, uzdizati, diviti mu se i klanjati. Ili, drugim riječima: zaboraviti sebe i blagoslivljati Boga koji je naš Stvoritelj i Spasitelj. Kad hvalimo Boga priznajemo da sve što imamo i što jesmo dolazi od njega.

Cijela sv. Misa je žrtva hvale i zahvaljivanje, no ona je u isto vrijeme i

pomirbena žrtva. Sve to, s naglaskom na žrtvi hvale, dolazi do izražaja osobito u euharistijskoj molitvi.

Smisao je euharistijske molitve u tome "da (ona) sav zbor vjernika sjedini s Kristom u isповједању divnih Božjih djela i u prinosu žrtve", te da proslave Oca nebeskog i zahvale mu "za čitavo djelo spasenja".

Uvodni dijalog i predslovlje

Svaka euharistijska molitva započinje dijalogom misnika i zajednice. Svećenik pozdravlja narod s "Gospodin s vama", a zajednica mu uzvraća "i s duhom tvojim". Riječi "gore srca" vrlo su znakovite, jer pozivaju vjernike da se pridruže nebeskoj liturgiji.

U predslovju predvoditelj slavlja proglašuje pred zajednicom divna Božja djela, odnosno neki vid otajstva spasenja. To treba pobuditi zahvalnost vjernika.

Svet

Slavljenju Boga za sva dobročinstva pridružuje se puk koji sa svećenikom govori ili pjeva veličanstvenu pjesmu "Svet, svet, svet..." u čast Bogu. Ove riječi podsjećaju na klicanje mnoštva Gospodinu Isusu prigodom ulaska u Jeruzalem, na Cvjetnicu. Gospodin u svakom misnom slavlju obnavlja svoj dolazak među nas i ujedno najavljuje da će konačno doći na kraju vremena.

Posvetna epikleza

Poslije "Svet" nastavlja se iskazivanje hvale Bogu započeto predslovljem. Uskoro

slijedi molitva koju nazivamo "epikleza" (zaziv Duha Svetoga). Svećenik u ime zajednice moli nebeskog Oca da se udostoji svojim Duhom posvetiti i pretvoriti kruh i vino u Tijelo i Krv Kristovu. Upravo je vlastitost treće božanske osobe, Duha Svetoga, da podjeljuje svetost, da posvećuje. Epiklezu prati polaganje ruku nad kruhom i vinom.

Spomen-čin i prinos

Slijedi spomen-čin ili "anamneza kojom Crkva izvršuje nalog što ga je preko apostola primila od Krista Gospodina, slavi spomen na samog Krista, sjećajući se poglavito njegove blažene muke, slavnog uskrsnuća i uzašašća na nebesa". Ono što je sam učinio na Posljednjoj večeri, Gospodin je povjerio svojoj Crkvi riječima: "Ovo činite meni na spomen." To nije samo spomen prošlog događaja, već događaj koji neprestano traje, a misni obred ga čini nazočnim.

Crkva hoće da vjernici ne samo prikazuju neokaljanu žrtvu nego da se nauče prinositi sami sebe pa da se po Kristu posredniku iz dana u dan usavršuju u jedinstvu s Bogom i među sobom, da napokon Bog bude sve u svemu." Moglo bi se reći da je uz posvećenje (pretvorbu) prikazanje žrtve najvažniji čin Mise, prema kojemu teži cijelo euharistijsko slavlje. Nakon što su kruh i vino postali Kristovo Tijelo i Krv, obraćamo se nebeskom Ocu riječima: "Zahvalno ti prinosimo ovu žrtvu živu i svetu."

Epikleza nad pričesnicima

Krist nam se daje da ga možemo blagovati i tako ostvariti jedinstvo s njim i s braćom. U ovom dijelu euharistijske molitve zaziva se ponovno Duh Sveti (epikleza) da posveti pričesnike i među njima ostvari jedinstvo: "Smjerno te molimo da nas, pričesnike Tijela i Krvi Kristove, Duh Sveti sabere u jedno." Upravo je to najveći plod žrtve: jedinstvo s Kristom, te s braćom i sestrama. Nisu samo posvećeni darovi ispunjeni Duhom Svetim, nego i vjernici kako bi postali zajedno s Kristom Bogu ugodna žrtva.

Molitve zagovora

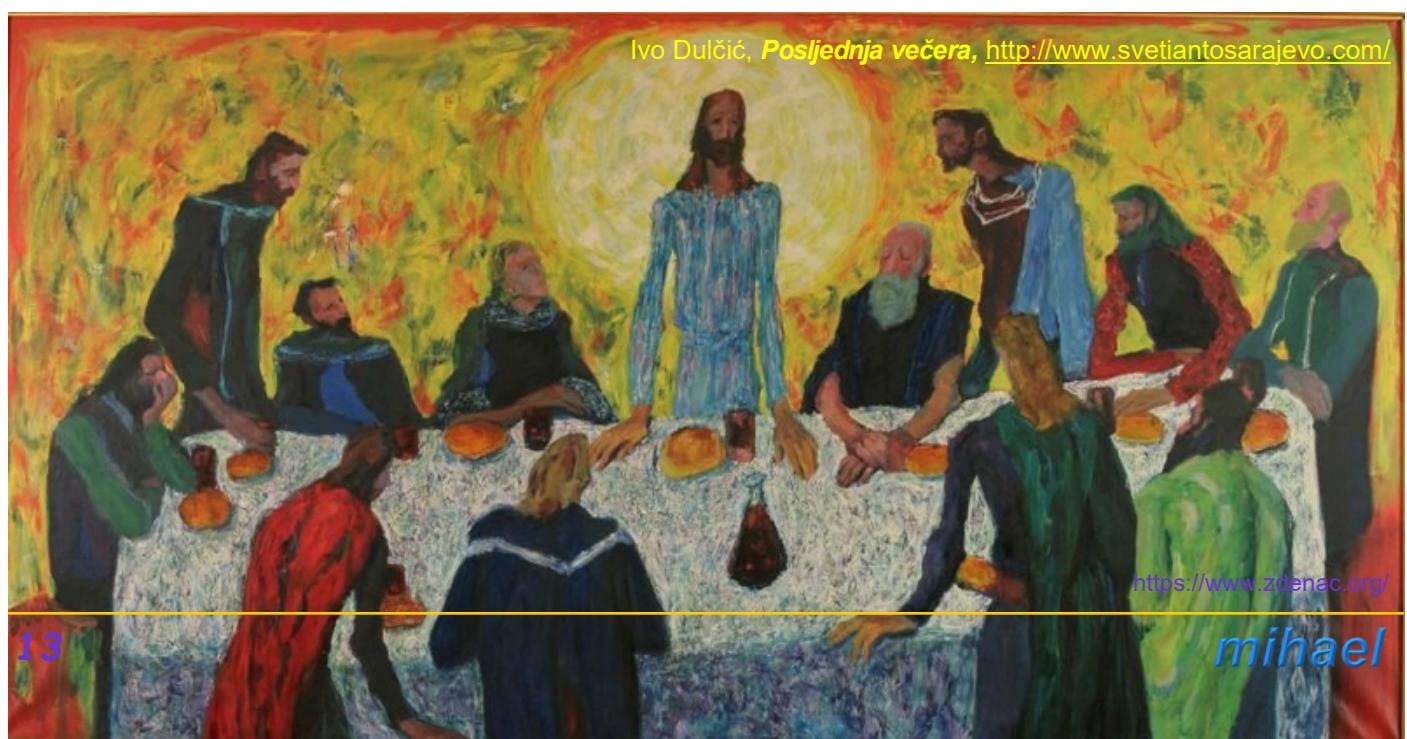
Anafora je u prvom redu molitva hvale i zahvale, ali Crkva se ipak usuđuje dodati i svoje prošnje. U molitvama zagovora Crkva moli najprije za papu, biskupe i svećenike, zatim za nazočne vjernike i konačno za sve ljude. Uključeni su i

pokojni koji očekuju slavu uskrsnuća. Molitva zagovora povezana je i sa spomenom onih koji su već dosegli cilj, tj. s Kristovom Majkom i svecima, našim prethodnicima. Tako se Crkva na putu pridružuje molitvama slavnoj Crkvi u nebu (zajedništvo svetih).

Cijela euharistijska molitva, pa i ovaj dio, odvija se u eshatološkom ozračju jer je kršćanska zajednica neprekidno u stanju budnosti čekajući konačni Kristov dolazak.

Završna doksologija (slavoslovlje)

Sve anafore završavaju doksologijom, tj. davanjem slave trojedinom Bogu (slavoslovlje). Slavi se nebeski Otac "po Kristu i s Kristom i u Kristu, u jedinstvu Duha Svetoga". Svećenik za to vrijeme drži uzdignuto posvećene darove dajući Bogu "svaku čast i slavu u sve vijeke vjekova". Zajednica kliče: "Amen!" (Tako je!)

Mali vjeronaučni leksikon

Kateheta

Kateheta, grčki χατηχητής, prema χατηχεῖν, usmeno poučavati, u kršćanstvu, nastavnik vjeronauka u župnoj zajednici, vjeroučitelj

Kateheza

Kateheza (grč. χατήχησις: usmeno poučavanje), u kršćanskim crkvama, metodički provedena vjerska nastava, osobito predavanje kršćanskoga nauka novim članovima Crkve.

U ranoj Crkvi kateheza je značila pouku pripravnika za krštenje (catekumena), poslije također i krštenje odrasle djece. Tragovi joj se naziru već u novozavjetnim spisima, a sustavno se počela razvijati u apostolsko doba.

Potkraj II. st. razvijali su je grčki teolozi u katehetskoj školi u Aleksandriji.

U IV. st., kada se kršćanstvo posebno širilo, kateheza je davala krštenicima osnove kršćanske vjere.

Od ranoga srednjeg vijeka prevladava vjerska pouka djece, osobito u crkvenim školama, pa su poslije nastali i katekizmi priručnici sustavno izloženih kateheza.

Katekizam

Katekizam, kasnolatinski i crkvenolatinski *catechismus* od kasnogrčkoga χατηχισμός, u ranoj i srednjovjekovnoj Crkvi, naziv za kršćansku vjersku pouku.

Od XVI. st. priručnik za vjersku pouku koji u obliku pitanja i odgovora obrađuje glavne istine i sadržaje kršćanske vjere.

Tijekom vremena nastali su različiti katekizmi: veliki katekizmi (za župnike i propovjednike), mali katekizmi (za temeljne vjerske pouke), a u novije doba i katekizmi za odrasle u kojima se uz poznate sadržaje obrađuju i teološke kontroverzije i suvremeni problemi (npr. bioetički).

Značajniji katolički katekizmi: *Rimski katekizam* (1566), *Katekizam Petra Kanizija* (*Summa doctrinae christianaæ*, 1529), *Novi katekizam* (1966), *Katekizam Katoličke crkve* (1985).

Protestantski katekizmi: *Lutherov katekizam* (veliki i mali, 1529), *Calvinov katekizam* (*Ženevski katekizam*, 1537), *Evangelički katekizam za odrasle* (1975).

Od pravoslavnih katekizama poznat je *Filaretov (Drozdov) katekizam* Ruske pravoslavne crkve.

U prenesenu značenju, djelo koje izlaže temeljna načela neke discipline, tj. didaktično, nezaobilazno djelo za poznavanje neke struke ili djelatnosti; ono što se mora znati.

Nitko me nije tražio

Neki dječak došao je kući zaplakan. Da bi ga utješio, djed ga zagrli, ali dječak je i dalje jecao. Djed ga pomilova po kosi nastojeći ga umiriti.

- Jesu li te tukli? - upita ga.

Dječak odmahnu glavom.

- Je li ti netko nešto ukrao?

- Ne, odvrati dječak kroz plač.

- Pa što se onda dogodilo? -upita djed zabrinuto.

Dječak obriše nosić i počne pripovijedati:

- Igrali smo se skrivača. Ja sam se sakrio na dobro mjesto. Čekao sam tamo dugo vremena... Oni su konačno završili igru i pošli kući, a mene nitko nije tražio.

Dječak je drhtao još uvijek jecajući.

- Razumiješ li? Nitko me nije tražio.

Uto čuju korak Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevnog povjetarca. I sakriju se - čovjek i njegova žena - pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu.

Jahve, Bog zovne čovjeka:

„Gdje si?“ - reče mu.

On odgovori:

„Čuo sam tvoj korak po vrtu; pobjojah se jer sam gol, pa se sakrili.“

(Knjiga Postanka 3,8-10)

Ovaj prizor odnosi se na sve ljudе svih vremena, a osobito na suvremena čovjeka.

„Gdje si?“

Možda si se sakrio, iz straha, jer činiš gluposti, jer si bio lijen.

Bog te ipak neprestano nastavlja tražiti.

Nakon što je na satu vjeronauka čuo prispopobu o blagu skrivenom u polju, jedan dječak je rekao:

„Bože, ja sam tvoje blago!“

Nije to baš bio smisao prispopobe, ali dječak je bio u pravu.

(U današnjem evanđeoskom čitanju vidimo da Isus šalje „tragače“ za nama).

NAŠI POKOJNI

MILAN ARAMBAŠIĆ,

PU osječko - baranjska, u službi, državna granica na rijeci Dunav, 15. lipnja 1998.

ŽELJKO GOLEM,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 16. lipnja 1993.

NENAD KRMPOTIĆ,

PU primorsko - goranska, u službi, Veles, Povile, 17. lipnja 1992.

VLADO BUSAK,

PU karlovačka, u službi, Lasinja, 19. lipnja 1996.

POČIVALI U MIRU!